

Letnik 1909.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos V. — Izdan in razposlan dne 20. januarja 1909.

Vsebina: (Št. 5—8.) 5. Razglas, s katerim se objavlja uvrstitev občine Gries v šesti razred vojaške najemninske tarife. — 6. Ukaz, s katerim se deloma izpreminjuje ministrstveni ukaz z dne 10. junija 1907. l. na novo določajo aktivitetne doklade sistemiziranega učnega osebja na grškovzhodnem bogoslovnem učilišču v Zadru. — 7. Razglas o podelitvi dopustila za lokalno železnico s pravilnim tirom od Werenczanke v Okno in o izpremembi dopustilnih določil za obstoječe proge Nove družbe bukovinskih lokalnih železnic. — 8. Zakon o prodaji predmetov nepremične državne lastnine.

5.

Razglas ministrstva za deželno bran in finančnega ministrstva z dne 2. novembra 1908. l.,

s katerim se objavlja uvrstitev občine Gries v šesti
razred vojaške najemninske tarife.

Dodatno k razglasu z dne 14. decembra 1900. l. (drž. zak. št. 214) se porazumno s c. in kr. državnim vojnim ministrstvom uvršča občina Gries na Tirolskem v šesti razred najemninske tarife za namene vojaškega nastanjevanja, ki je v moči do konca leta 1910.

Georgi s. r.

Jorkasch s. r.

6.

Ukaz ministrstva za bogočastje in nauk in finančnega ministrstva z dne 29. decembra 1908. l.,

s katerim se deloma izpreminjuje ministrstveni
ukaz z dne 10. junija 1907. l. (drž. zak. št. 145)

na novo določajo aktivitetne doklade sistemiziranega učnega osebja na grškovzhodnem bogoslovnem učilišču v Zadru.

§ 1.

Aktivitetna doklada, ki gre po § 1, odstavek 2 zakona z dne 26. januarja 1902. l. (drž. zak. št. 24) profesorjem na grškovzhodnem bogoslovnem učilišču v Zadru, se ustanavlja z 840 kronami na leto.

§ 2.

To aktivitetno doklado lahko zviša ministrstvo za bogočastje in nauk na podstavi v vsakem oziru zadovoljujočega službovanja po dovršenem službenem času praviloma desetih, oziroma dvajsetih let, prebitem na tem učilišču ali na kaki državni srednji šoli, na predlog grškovzhodnega škofa zadrškega na 966, oziroma 1.127 kron.

§ 3.

V določilih § 3 omenjenega ministrstvenega ukaza o znesku, ki ga je všteti v podstavo za odmero

pokojnine sistemiziranega učnega osebja na grško-vzhodnem bogoslovnem učilišču v Zadru, ki pripada po odstavku 1, § 3 zakona z dne 26. januarja 1902. l. (drž. zak. št. 24), ter o dajanju letnih prispevkov za pokojninske namene se nič ne izpreminja.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč s 1. dnem septembra 1908. l.

Jorkasch s. r.

Kanëra s. r.

7.

Razglas ministrstva za železnice z dne 9. januarja 1909. l.

o podelitvi dopustila za lokalno železnico s pravilnim tirom od Werenczanke v Okno in o izpremembi dopustilnih določil za obstoječe proge Nove družbe bukovinskih lokalnih železnic.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministruv Novi družbi bukovinskih lokalnih železnic zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, ki jo bo izvršiti kakor lokalno železnico s pravilnim tirom od postaje Werenczanka družbene proge Łużan—Zaleszczyki v Okno po določilih zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), z dne 29. decembra 1908. l. (drž. zak. št. 264) in z dne 19. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 71), tako, da bo imenovana lokalna železnica Werenczanka—Okna tvorila enotno podjetje z dosedanjimi družbenimi progami.

Iz tega povoda so se dopustilne pravice in dolžnosti imenovane delniške družbe novo ustano-vile, ustrezno izpremenjenim razmeram, tako:

Oddelek I.

§ 1.

Za železnice Łużan—Zaleszczyki, Hliboka—Sereth, Radauc—Frassin (Brodina), Nepotokouc—Wiżnice in Ickany—Suczawa ter za dovlačnico Karlsberg—Putna ostanejo tudi nadalje v moči

določila §§ 1 do vštrevši 4 in 9 Najvišje dopustilnice z dne 25. septembra 1895. l. (drž. zak. št. 161), za lokalno železnico Hadikfalva—Radauc določila §§ 2 in 8 Najvišje dopustilnice z dne 29. avgusta 1885. l. (drž. zak. št. 141), §§ 3 in 4 Najvišje dopustilnice z dne 25. septembra 1895. l. (drž. zak. št. 161), potem razglasa c. kr. ministrstva za železnice z dne 8. oktobra 1898. l. (drž. zak. št. 192); pač pa izgubé moč za vse prej imenovane železniške proge določila §§ 5 do vštrevši 8 in 10 do vštrevši 15 Najvišje dopustilnice z dne 25. septembra 1895. l. (drž. zak. št. 161) in določila razglasa c. kr. ministrstva za železnice z dne 8. oktobra 1901. l. (drž. zak. št. 161).

§ 2.

Za lokalno železnico od Werenczanke v Okno uživa družba v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§ 3.

Gradnjo lokalne železnice od Werenczanke v Okno je dovršiti najdalje v dveh letih, računa je od današnjega dne. Dodelano železnico je izročiti takoj javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, do vštete 24. dne septembra 1895. l.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo ter da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dá družba na zahtevo c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti po krivdi družbe, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 4.

Da izdela železnico od Werenczanke v Okno, se podeljuje družbi pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je družbi podeliti tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé, in o katerih bi c. kr. državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 5.

Gradnja lokalne železnice od Werenczanke v Okno se po dopustilnih pogojih in drugih ukazih, ki jih izdā c. kr. železniško ministrstvo o tem, izvrši pod neposrednim vodstvom in nadzorom c. kr. železniškega ministrstva, oziroma službenega mesta, od njega v to odrejenega.

Gradnja in dostavke naj se oddajajo po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov pod neposredno ingerenco vlade in, kolikor se da, po pogojih, navadnih pri gradnjah državnih železnic.

Dela za gradnjo naj se oddajajo ločeno od dobave novcev.

Oddelek II.

V ostalem naj se za vse proge, ki tvorijo enotno podjetje, uporabljajo naslednja določila:

§ 6.

Za železniške proge, združene v enotno podjetje, Łużan—Zaleszczyki, Hliboka—Sereth, Radauc—Frassin (Brodina), Nepotokouc—Wiżnice, Ickany—Suczawa, Karlsberg—Putna, Hadikfalva—Radauc in Werenczanka—Okna dovoljuje država poroštvo letnega skupnega čistega donosa, ki je enak potrebščini za plačevanje štiriodstotne dividende in za razdolžno kvoto v nastopnem ozna-menjene prednostne delniške glavnice, in sicer:

a) prednostnih delnic I. in II. izdaje v prvotnem nominalnem znesku 9,200.000 K, ki jih je razdolžiti do preteka 1972. l. in

b) prednostnih delnic III. izdaje, ki se izdadō za dobavo novcev za lokalno železnico od Werenczanke v Okno in se razdolžijo najdalje v 70 letih, računa je od današnjega dne, v tistem nominalnem znesku, ki ga svoj čas določi c. kr. državna uprava in ki je potreben za dobavo zneska 1,600.000 K v gotovini.

Ako bi letni skupni čisti donos imenovanih železniških prog ne dosegel jamčenega zneska, bo morala primanjkljaj dopolniti c. kr. državna uprava.

§ 7.

Od letnega skupnega čistega donosa, s poroštvom zagotovljenega po § 6, je porabiti tisti

znesek za razdolžbo prednostne delniške glavnice, ki se določi s črtežem za žrebanje, ki ga je odobrila, oziroma ga odobri c. kr. državna uprava in po katerem je vso napravno glavnicco razdolžiti, dokler traja dopustilo.

§ 8.

Doplačilo, ki ga mora c. kr. državna uprava plačati zaradi prevzetega poroštva (§ 6), je treba izplačati zadnji čas tri mesece po predložbi dokumentiranega letnega računa potem, ko je bil ta račun pregledan.

Erar bo pa za plačevanje štiriodstotne dividende in za počrtežno razdolžbo prednostnih delnic ob dogovorjenih rokih dospelosti po meri potrebščine, popravljene na podstavi proračuna o donosu, toda pridrževaje si obračun na podstavi letnega računa, dajal delna plačila tudi poprej, ako vložī družba dotično prošnjo šest tednov poprej, nego izteče rok.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, ki ga bo predložiti kolikor moči v treh mescih po preteku obratnega leta, da so bila predplačila odmerjena previsoko, naj družba precej vrne dobljeni večji znesek.

Doplačilo se mora zahtevati od države zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, ker bi sicer nehala pravica do njega.

§ 9.

Z zneskom, ki ga bo plačevala c. kr. državna uprava vsled prevzetega poroštva, je ravnati zgolj tako, kakor s predplačilom, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar preseže čisti donos železnic zagotovljeno letno vsoto, tedaj se bo moral dotični prebitek precej odpraviti na c. kr. državno upravo v povračilo danega predplačila z obrestmi vred tako dolgo, dokler se ne odplača popolnoma.

Pri tem je opravljati dospelosti obresti, preden se vrnejo predplačila.

Terjatve države iz takih predplačil ali obresti, ki se niso bile plačane do časa, ko mine dopustilo ali ko se odkupijo železnice, je opraviti iz še ostajajoče imovine podjetja, h kateri spada zlasti tudi odškodnina, ki se plača za odkup (§ 17).

§ 10.

Kaki stroški za beležbo efektov na domačih in vnanjih borzah, eventualne kuponske kolkovnine in davki, ki jih bo moralo plačevati podjetje po preteku davka prostih let, se smejo postavljati v obratni račun za potrošni postavek.

Isto velja tudi o kakih upravnih prispevkih, ki jih bo plačevati za prednostne delnice, ter o kakih povračilih za davke in pristojbine.

Za državna doplačila ne bo plačevalo podjetje nikakega davka.

§ 11.

Družbi se je ob gradnji in obratu železnic držati vsebine tega razglaša in dopustilnih pogojev in drugih ukazil, postavljenih po c. kr. ministrstvu za železnice, pa tudi tega, kar veleajo semkaj mereči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa obratni red za železnice z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem zakonov in ukazov, ki se morda dadó v bodoče.

Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na zmanjšano vozno brzino železnic zdelo dopustno c. kr. ministrstvu za železnice, in na to stran bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá c. kr. ministrstvo za železnice.

§ 12.

Obrat železnic, ki so predmet tega razglaša, bo vodila ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, na račun družbe država, in družba bo morala upravi državnih železnic povrniti stroške, ki ji res nastanejo iz tega obratovanja, eventualno se določijo s poprečnim zneskom. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnavajo porazumno z obratno pogodbo, ki se sklene med c. kr. državno upravo in družbo.

Pri tem se c. kr. državni upravi pridržuje, po svojem izprevidu urejati obrat, ustanavljati tarife za prevažanje oseb in blaga, kakor tudi razredbo blaga in vsa postranska določila, ki se tičejo prevažanja tovorov, potem ustanavljati vse oprave železniškega pod-

jetja za javne službene stroke, posebno na korist poštne uprave in državnega telegrafskega zavoda, oziraje se na vsakčas obstoječe prometne potrebe, dotlej, dokler se v resnici rabi državno poroštvo ali dokler še niso poplačana poroštvena predplačila, ki jih je dala država. Po preteku tega časa se mora družba ravnati po zadevnih določilih v obratni pogodbi.

Uredba tarif za osebe in blago ter opravil za javne namene pa je vsakčas pridržana zakonodajstvu in družba se mora podvreči taki uredbi.

§ 13.

Družba ima pravico izdati prednostne delnice, ki uživajo gledé preračuna dividend in razdolžitve prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, ki ga določi c. kr. državna uprava, in po pogojih, ki jih postavi c. kr. državna uprava.

Prednostna dividenda, ki gre prednostnim delnicam, preden nastane za osnovne delnice pravica do prejemanja dividende, se ne sme odmerjati višje nego s 4 odstotki; iz donosov poznejših let se ne sme doplačevati.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila c. kr. državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in opravo železnic, všteti nabavo vozil, z odobrilo c. kr. državne uprave res uporabljenih in prav izkazanih, in pa razen zneskov za dotacijo rezervnega zaklada, ki se opravi iz napravne glavnice, nadalje za dobavo gradivnih zalog in blagajniških dotacij, ki jih ustanovi c. kr. državna uprava, prištevi interkalarne obresti in razdolžne kvote, ki so bile med grajenjem res izplačane in kar je res bilo kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo po popolni porabi prve napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravi glavnici, če je c. kr. državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in če se stroški izkažejo pravilno.

§ 14.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah.

Za uporabljanje vojaške tarife na osebe in reči se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo veljala vsakčas pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in na črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožnike, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Družba se zavezuje, da pristopi k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, nadalje da pristopi k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske ter k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za družbo moč in veljavo z dnem, katerega se prične po imenovanih železnicah obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó še-le po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za družbo veljavnost tedaj, kadar se ji priznanijo uradno.

Te dolžnosti ima družba le toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj teh prog in na olajšila, podeljena zaradi tega gledé naprave in opreme.

Družba je dolžna, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 15.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj se slično uporabljajo znižani tarifni postavki, ki veljajo za prevažanje vojakov.

§ 16.

Družba ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. de-

cembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), c. kr. državni upravi na njeno zahtevanje vsakčas dopuščati skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela c. kr. državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljenih železnicah ali posameznih njihovih kosih.

§ 17.

C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščene železnice vsakčas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Ako se odkupi železnica v času, v katerem ni nastopila davčna dolžnost gledé nobene proge enotnega družbenega železniškega podjetja, je do preteka davčne prostosti prve proge, ki stopi v davčno dolžnost, tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Obenem je za nadalje ovedeti odkupno rento oziraje se na to, da poteče davčna prostost za družbene proge ob različnih časih tako, da se vedno za čas, počenši od tistega dne, katerega vstopijo posamezne železniške proge v davčno dolžnost, izračuni nanje pripadajoči davek z dokladami vred po odstotnem postavku v poprečni račun privzetih let in se odbije od donosov dotičnih let, tako da se za čas po preteku tudi davčne prostosti proge, ki stopi zadnja v davčno dolžnost, odbije od donosov vseh prog njim ustrezajoči davek z dokladami vred. K ostankom se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 15. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Če bi se pa železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti za posamezne ali za vse proge družbenega podjetja, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki in dokladami in drugimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški, gledé donosov v času odkupa še davka prostih prog

pa se zmislu primerno uporabljajo v prejšnjih odstavkih obsežena določila.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je za dotične proge tudi za davka prosta leta preračunati davek z določenimi vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosov.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega doneska.

4. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem družbi kakor odškodnino za odkup železnic v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi pa po spredaj stoječih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilom c. kr. državne uprave v založbo vštavnih napravnih stroškov vzprejetih, železniškoknjižno zagotovljenih zajmov, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiri odstotno obrestovanje in razdolžbo po c. kr. državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnic, v tem, da država plačuje spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne družbi rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati družbi, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti tega plačila, računa je obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah,

kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

7. Plačavši v št. 1 do 6 predpisano odškodnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljnjee odplate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki po odobrili c. kr. državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek dopuščenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe, in družbina postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene reserve, kolikor niso že bile uporabljene namenu primerno z odobrilom c. kr. državne uprave.

8. Sklep c. kr. državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki naj se zgodi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči družbi najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določí:

- a) čas, od katerega se odkupijo železnice;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki morajo, bodisi kot pritiklina železniškega podjetja, bodisi v poplačilo državnih terjatev iz poroštvenega razmerja ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1 do 6) s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

9. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stanje imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi,

potrebuje počenši od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega pravičnega obrata ali povzročujejo trajno obremenitev.

10. Družba je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla c. kr. državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima c. kr. državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja v fizično posest prevzeti oznamene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bodo odkupljene železnice obratovala za račun države, in potem takem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo družbi, ki pa mora tudi sama poravnati vse iz gradnje in obrata železnic do gorenjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

11. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 8) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna, na zahtevanje c. kr. državni upravi na razpolago dati pravne listine, ki bi bile v ta namen morda še potrebne z njene strani.

§ 18.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščenih železnic in vse premične in nepremične pritikline, všteti tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake do-

vlačnice, ki so last družbe, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene reserve, kolikor niso bile že določile primerno porabljene z odobrilom c. kr. državne uprave.

§ 19.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupijo železnice (§ 17), obdrži družba last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katere si je družba zgradila ali pridobila sama po pooblastilu c. kr. državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pritliklina železnice.

§ 20.

Komisar, ki ga postavi c. kr. državna uprava, ima tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo posloval za predstojništvo družbe, ter v obče zborni, in tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne morda zakonom, dopustilnim določilom ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprostiti precej odločilo c. kr. ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§ 21.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile dopustilne dolžnosti ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje c. kr. državni upravi tudi pravica, poprijeti se zakonom primernih naredeb ter po okoliščinah izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Forster s. r.

8. **Zakon z dne 17. januarja 1909. 1.**

o prodaji predmetov nepremične državne lastnine.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Moj finančni minister se pooblašča prodati nastopne predmete nepremične državne lastnine, in sicer ne pod sodno ovedeno cenilno vrednostjo:

1. državno stavišče v Brnu, Dominikanski trg št. 5;
2. zemljišče c. kr. pomorskega oblastva v Trstu;
3. nepremičnine, ki jih rabi vojna uprava, zemljiškoknjižni vložek št. 621 katastrske občine du-

najske, III. okraj, in zemljiškoknjižni vložek številka 30 katastrske občine dunajske, IX. okraj.

Izkupilo pod 1 in 2 imenovanih nepremičnin je zaračunati kakor dohodek iz prodaje nepremične državne lastnine, izkupilo pod 3 imenovanih nepremičnin pa dati na razpolaganje vojni upravi, da nabavi nadomestek.

Člen II.

Ta zakon dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Člen III.

Izvršiti ta zakon je naročeno Mojemu finančnemu ministru.

Na Dunaju, 17. dne januarja 1909. l.

Franz Jožef s. r.

Bienert s. r.

Jorkasch s. r.